

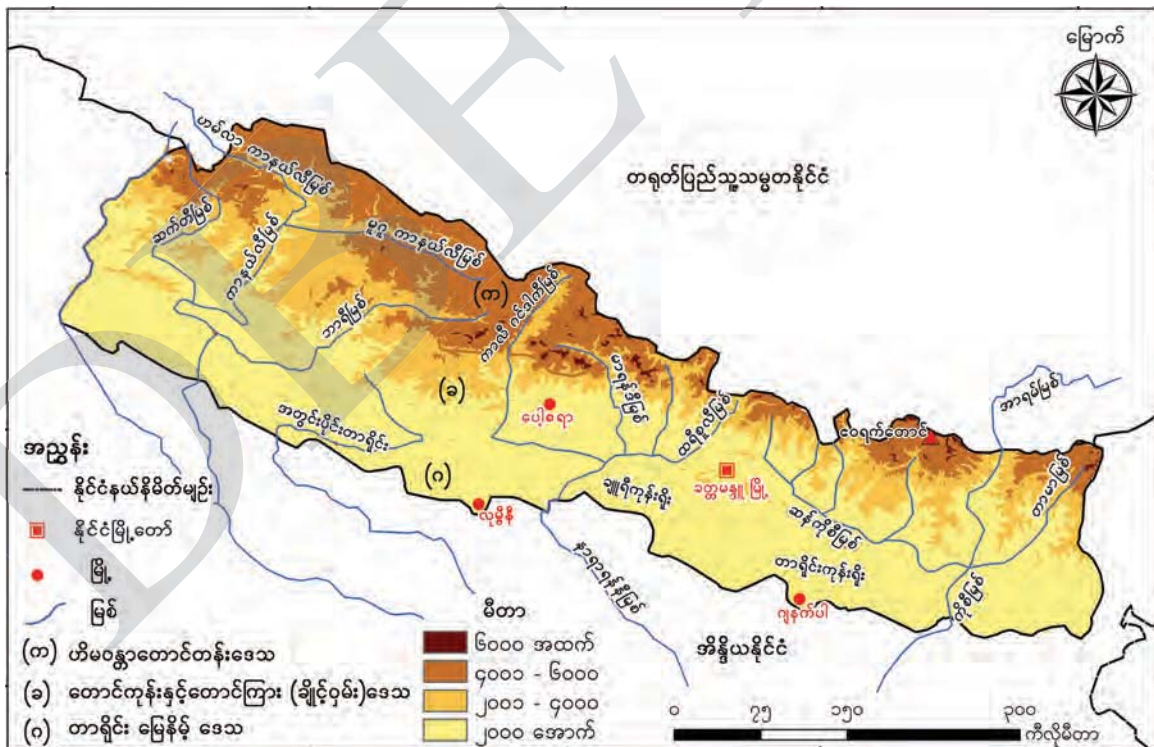
၄.၂ နီပေါဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ (Federal Democratic Republic of Nepal)

သင်ခန်းစာမိတ်ဆက်

❖ နီပေါဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ (Federal Democratic Republic of Nepal) သည် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျော်ကြားသောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ တောင်အာရှရှိ ကုန်းပိတ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထားအရ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး တောင်ဖြစ်သည့် ဧဝရက်တောင်တန်းရှိခြင်းနှင့် သင့်လျော်သောရာသီဥတု အခြေအနေများကြောင့် စွန့်စားခရီးသွားသူများအတွက် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံဝင်ငွေအများဆုံးကိုလည်း ခရီးသွားလုပ်ငန်းမှပင် ရရှိသည်။

၄.၂.၁ တည်နေရာနှင့် အကျယ်အဝန်း

နီပေါနိုင်ငံသည် တောင်အာရှရှိ ကုန်းပိတ်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ မြောက်လတ္တီကျု ၂၆ ဒီဂရီ ၂၀ မိနစ်နှင့် ၃၀ ဒီဂရီ ၁၆ မိနစ်ကြား၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၈၀ ဒီဂရီ ၁၅ မိနစ်နှင့် ၈၈ ဒီဂရီ ၁၅ မိနစ်ကြားတွင် တည်ရှိသည်။

ပုံ (၄. ၄) နီပေါနိုင်ငံ၏ တည်နေရာ၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် ရေဆင်းပြပုံ

နိုင်ငံ၏မြောက်ဘက်တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်၊ တောင်ဘက်နှင့် အနောက်ဘက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ တည်ရှိသည်။ နီပေါနိုင်ငံသည် ဧရိယာ ၁၄၇၁၈၁ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။

၄.၂.၂ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် ရေဆင်း

နီပေါနိုင်ငံတွင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိအမြင့်ဆုံးတောင်တန်းများ တည်ရှိသည်။ နိုင်ငံဧရိယာ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် တောင်တန်းထူထပ်ပြီး မြေမျက်နှာသွင်ပြင်မှာ ညီညာမှု မရှိပေ။ နီပေါနိုင်ငံ၏ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်ကို အဓိကအားဖြင့် ၃ ပိုင်းခွဲခြားနိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- (၁) ဟိမဝန္တာတောင်တန်းဒေသ (The Himalayan Region)
- (၂) တောင်ကုန်းနှင့်တောင်ကြား (ချိုင့်ဝှမ်း)ဒေသ (The Hills and Valleys Region)
- (၃) တာရိုင်းမြေနိမ့်ဒေသ (The Terai Lowland Region) တို့ဖြစ်ကြသည်။

(၁) ဟိမဝန္တာတောင်တန်းဒေသ

ဟိမဝန္တာတောင်တန်းဒေသတွင် နီပေါနိုင်ငံ၏ အမြင့်ဆုံးဒေသများပါဝင်ပြီး ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်အထက် မီတာ ၃၀၀၀ မှ ၈၀၀၀ အထက်မြင့်သည်။ ကျောက်ဆောင်ထူထပ်ပြီး ဆီးနှင်းဖုံးထားသောတောင်တန်းများ ပါဝင်သည်။

ဧဝရက်တောင် (Mt. Everest) သည် အမြင့် ၈၈၄၈ မီတာမြင့်ပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမြင့်ဆုံး တောင် ဖြစ်သည်။ ဤဒေသသည် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး၍ မရသောမြေများနှင့် အလွန်မတ်စောက်ပြီး ကျောက်ဆောင်ထူထပ်သည့်နေရာများဖြစ်ပြီး နိုင်ငံဧရိယာ၏ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်။

(၂) တောင်ကုန်းနှင့်တောင်ကြား(ချိုင့်ဝှမ်း)ဒေသ

တောင်ကုန်းနှင့်တောင်ကြား(ချိုင့်ဝှမ်း)ဒေသသည် မြောက်ဘက် ဟိမဝန္တာတောင်တန်း ဒေသနှင့် တောင်ဘက်တာရိုင်းမြေနိမ့်ဒေသအကြားတွင်တည်ရှိပြီး နီပေါနိုင်ငံ၏အကျယ်ဆုံးအပိုင်း ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် မီတာ ၆၀၀ မှ ၃၀၀၀ ကျော်အထိ မြင့်သည်။ ဤဒေသရှိ ပေါ့ခရာချိုင့်ဝှမ်း (Pokhara Valley)နှင့် ခတ္တမန္တူချိုင့်ဝှမ်း (Kathmandu Valley) တို့သည် ထင်ရှား သည်။ ဤဒေသတွင် မိုးရေလုံလောက်စွာရရှိပြီး အများစုသည် စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေများ ဖြစ်ကြသည်။ မြစ်၊ ချောင်းများ ပေါများပြီး မြေဆီလွှာ တိုက်စားခြင်း အများဆုံးဖြစ်ပေါ်နေသည်။ နိုင်ငံစုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ ၆၈ ရာခိုင်နှုန်းကျယ်ဝန်းသည်။

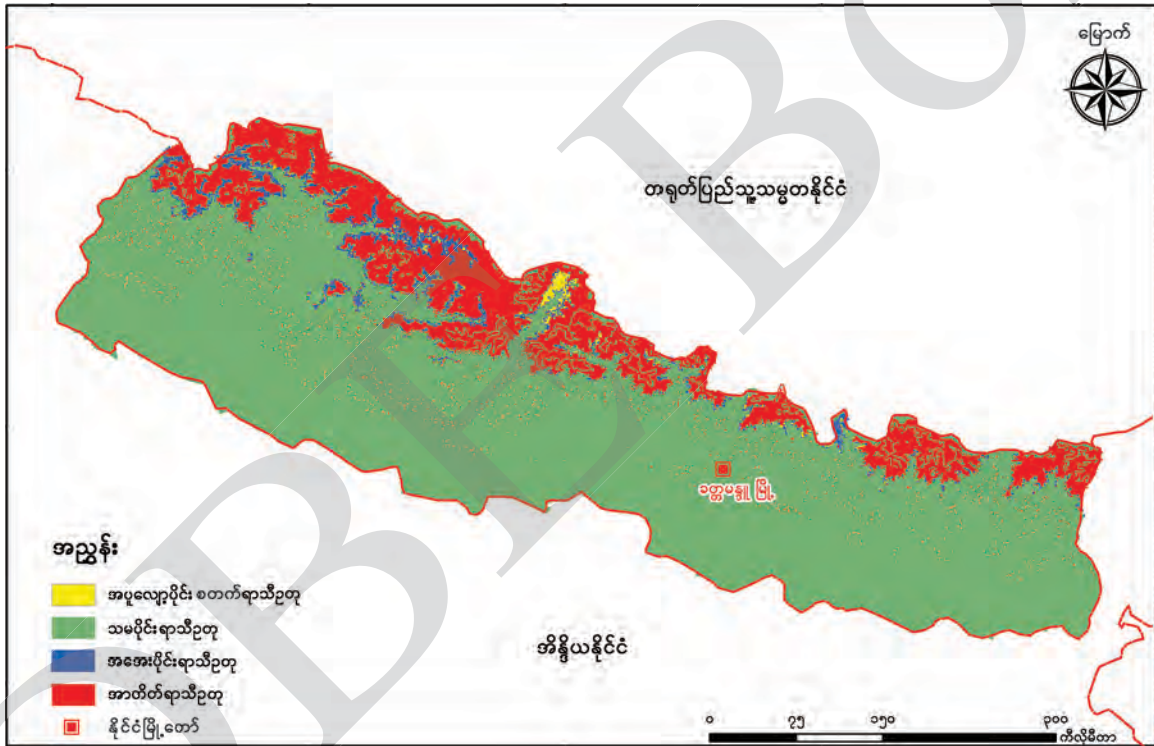
(၃) တာရိုင်းမြေနိမ့်ဒေသ

တာရိုင်းမြေနိမ့်ဒေသသည် နီပေါနိုင်ငံ၏ တောင်ဘက်ပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး အရှေ့အနောက် ကျဉ်းမြောင်းစွာသွယ်တန်းနေသော ကုန်းရိုးများပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ တာရိုင်းကုန်းရိုး (Terai

range)၊ ချူရီကုန်းရိုး (Chure range) နှင့် အတွင်းပိုင်းတာရိုင်း (Inner Terai) တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဤဒေသသည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် မီတာ ၆၀ မှ ၆၀၀ အတွင်း တည်ရှိသည်။ နိုင်ငံ စုစုပေါင်း ဧရိယာ၏ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်။

နီပေါနိုင်ငံ၏ အဓိကမြစ်စဉ်စုကြီး ၃ ခုမှာ ကာနယ်လီမြစ် (Karnali)၊ နာရာရန်နီမြစ် (Narayani) နှင့် ကိုစီမြစ် (Kosi) တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းမြစ်များသည် ရေခဲများဖုံးလွှမ်းနေသည့် အလွန်မြင့်မားသောတောင်တန်းများမှ မြစ်ဖျားခံစီးဆင်းလာသော ရေခဲမြစ်များအဖြစ် စတင်စီးဆင်းပြီး နောက်ဆုံးတွင် ဂင်္ဂါမြစ်စဉ်စုအတွင်းသို့ စီးဝင်သည်။

၄.၂.၃ ရာသီဥတု

ပုံ (၄.၅) နီပေါနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုပြပုံ

နီပေါနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုအမျိုးအစားများမှာ အပူလျော့ပိုင်းစတက်ရာသီဥတု၊ သမပိုင်းရာသီဥတု၊ အအေးပိုင်းရာသီဥတုနှင့် အာတိတ်ရာသီဥတုတို့ဖြစ်ကြသည်။ နီပေါနိုင်ငံတောင်ဘက်ပိုင်း တာရိုင်း မြေခံမြေဒေသသည် နွေရာသီတွင်ပူပြင်းပြီး ဆောင်းရာသီတွင် အအေး မပြင်းထန်ပေ။

တောင်ထူထပ်သောဒေသများ၊ တောင်ကုန်းနှင့်ချိုင့်ဝှမ်းများတွင် နွေရာသီ၌ အပူချိန်သင့်တင့်ပြီး ဆောင်းရာသီအပူချိန်သည် သုညဒီဂရီဆဲလ်စီးယပ်အောက်သို့ ကျရောက်သည်။ နီပေါနိုင်ငံတွင် နှစ်စဉ် ရွာသောမိုးရေချိန်၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် မုတ်သုံကာလတွင် ရရှိသည်။ ဆောင်းရာသီတွင်

အနောက်ပိုင်းတောင်ကုန်းများပေါ်၌ မိုးပိုရရှိသည်။ ယုမ်းမျှ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်သည် ၁၆၀၀ မီလီမီတာ ရရှိသည်။

၄.၂.၄ သဘာဝပေါက်ပင်နှင့် မြေဆီလွှာ

နီပေါနိုင်ငံ၏ သဘာဝပေါက်ပင်များကို အဓိကအားဖြင့် ၃ မျိုးခွဲခြားထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ အပူလျော့ပိုင်းသစ်တော (Subtropical Forest)၊ သမပိုင်းသစ်တော (Temperate Forest) နှင့် အယ်လ်ပိုင်သစ်တော (Alpine Forest) တို့ဖြစ်ကြသည်။

ချူရီတောင်ကုန်းတစ်လျှောက်နှင့် တာရိုင်းလွင်ပြင် တောင်ပိုင်းတို့တွင် အပူလျော့ပိုင်းသစ်တောများ ဖုံးအုပ်ထားသည်။ မိုးရေချိန်နှင့် နေရောင်ခြည် လုံလောက်စွာရရှိသောကြောင့် အများအားဖြင့် အမြစ်မိမ်းတောများပေါက်ကြသည်။ အင်ကြင်းပင် (Sal)၊ သစ်ကနက်ပင် (Sisoo) နှင့် ကာမာပင် (Karma) စသည့် အပင်များ ပေါက်ရောက်သည်။

အမြင့်မီတာ ၁၂၀၀ မှ ၄၀၀၀ ကြားရှိသောဒေသများတွင် သမပိုင်းသစ်တောများကို တွေ့ရသည်။ ဤသစ်တောများကို မဟာဘာရတ်ဒေသတစ်ခုလုံးတွင် တွေ့ရသည်။ ဤသစ်တောတွင် ပေါက်ရောက်သောအပင်များမှာ ထင်းရှူးပင် (Pines)၊ ပေါ့ပလာပင် (Poplar)၊ လှာချံပင် (Larches) စသည့်အပင်များ ဖြစ်သည်။

အမြင့်မီတာ ၄၀၀၀ ကျော်သောနေရာများတွင် အယ်လ်ပိုင်သစ်တောများပေါက်ရောက်သည်။ ၎င်းအပိုင်းတွင် မြင့်မားသော ဟိမဝန္တာတောင်တန်း (Himalayan Mountain) နှင့် ချိုင့်ဝှမ်းတို့ ပါဝင်သည်။ ဤအပိုင်းတွင် တောင်ဇလပ်ပင်များ (Rhododendron) ပေါများစွာ ပေါက်ရောက်ပြီး ရွက်ချွန်တောမျိုးကွဲများ (Coniferous Varieties) လည်းရှိသည်။

နီပေါနိုင်ငံတွင်တွေ့ရသော မြေဆီလွှာအမျိုးအစားမှာ အဓိကအားဖြင့် ၅မျိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

(၁) နုန်းမြေဆီလွှာ (Alluvial Soils)

နုန်းမြေဆီလွှာကို တာရိုင်းဒေသနှင့် မြစ်ချိုင့်ဝှမ်းများတွင် တွေ့ရသည်။ နုန်းမြေဆီလွှာသည် မြေဩဇာကောင်းမွန်သည်။ ဆန်စပါး၊ ဂုံ၊ ဂုန်လျှော်၊ ဆီထွက်သီးနှံ၊ ဆေးရွက်ကြီး၊ ကြံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် စသည်တို့ စိုက်ပျိုးရန်သင့်လျော်သည်။

(၂) ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ခဲများရောနှောနေသော သဲဆန်မြေဆီလွှာ

(Sandy Boulder Soils)

၎င်းမြေဆီလွှာကို ဘာဘာဒေသ (Bhabar Tract)၊ အတွင်းပိုင်းတာရိုင်းဒေသ၊ ချူရီ တောင်ကုန်းဒေသတို့တွင် အဓိကတွေ့ရသည်။ ၎င်းမြေဆီလွှာသည် မြေဩဇာ ကြွယ်ဝမှု နည်းပြီး ရေထိန်းသိမ်းနိုင်မှုနည်းသည်။

(၃) နီညိုတောမြေဆီလွှာ (Red Brown Forest Soils)

နီညိုတောမြေဆီလွှာကို မဟာဘာရတ်တောင်ကုန်း (Mahabharat Range)တွင် တွေ့ရသည်။ ၎င်းမြေဆီလွှာတွင် သစ်သီး၊ လက်ဖက်၊ အာလူး၊ ပြောင်းဖူးနှင့် နံစားပြောင်းစသည့် အပင်များ ကောင်းစွာပေါက်ရောက်သည်။

(၄) အိုင်ပိုချမြေဆီလွှာ (Lacustrine Soils)

မြစ်ချိုင့်ဝှမ်းများရှိ ရေအိုင်များခန်းခြောက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မြေဆီလွှာကို အိုင်ပိုချမြေဆီလွှာဟုခေါ်သည်။ ခတ္တမန္တူချိုင့်ဝှမ်းဒေသတွင် အများဆုံးတွေ့ရပြီး စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အကောင်းဆုံးမြေဆီလွှာဖြစ်သည်။

(၅) ရေခဲဆောင်အနည် (Glacial Soils)

ရေခဲဆောင်အနည်မြေဆီလွှာကို ဟိမဝန္တာတောင်တန်းဒေသတွင် တွေ့ရသည်။ ၎င်းမြေဆီလွှာသည် မြေဩဇာကြွယ်ဝမှု အလွန်နည်းသည်။

အဓိကအချက်များ

- ❖ တောင်အာရှရှိ ကုန်းပိတ်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။
- ❖ နိုင်ငံဧရိယာ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် တောင်ထူထပ်သောအပိုင်းများ ဖြစ်သည်။
- ❖ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်ကို အဓိကအားဖြင့် ၃ ပိုင်း ခွဲခြားနိုင်သည်။
- ❖ အဓိက မြစ်စဉ်စုများမှာ ကာနယ်လီ၊ နာရာရန်နီနှင့် ကိုစီမြစ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။
- ❖ နီပေါနိုင်ငံတွင် အပူလျော့ပိုင်းစတက်ရာသီဥတု၊ သမပိုင်းရာသီဥတု၊ အအေးပိုင်းရာသီဥတုနှင့်အာတိတ်ရာသီဥတုတို့ ရရှိသည်။
- ❖ သဘာဝပေါက်ပင် ၃ မျိုးနှင့် မြေဆီလွှာ ၅ မျိုး ခွဲခြားထားသည်။

လေ့ကျင့်ရန်မေးခွန်းများ

- (၁) နီပေါနိုင်ငံနှင့် နယ်နိမိတ်ထိစပ်နေသော နိုင်ငံများကိုဖော်ပြပါ။
- (၂) ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အမြင့်ဆုံးတောင်၏အမည်ကို ဖော်ပြ၍ နီပေါနိုင်ငံ၏ မည်သည့်အပိုင်းတွင် တွေ့ရသနည်း။
- (၃) နီပေါနိုင်ငံတွင် ထင်ရှားသော ချိုင့်ဝှမ်းများကို ဖော်ပြပါ။
- (၄) နီပေါနိုင်ငံ၏ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အပိုင်းအလိုက်ရရှိသော ရာသီဥတုအနေအထားကို ဖော်ပြပါ။
- (၅) နီပေါနိုင်ငံတွင် တွေ့ရသော သဘာဝပေါက်ပင်အမျိုးအစားများကို ဖော်ပြပါ။
- (၆) နီပေါနိုင်ငံတွင်တွေ့ရသော မြေဆီလွှာအမျိုးအစားများကို ဖော်ပြပါ။

၄.၂.၅ လူဦးရေ၊ လူမျိုး၊ ဘာသာစကားနှင့် ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ

၂၀၁၉ ခုနှစ်စာရင်းများအရ နီပေါနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းလူဦးရေမှာ ၂၉ သန်းကျော်ရှိသည်။ လူဦးရေတိုးနှုန်းမှာ ၁.၁ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး မြို့ပြလူဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်သည်။ နီပေါနိုင်ငံတွင် မွန်ဂိုမျိုးနွယ်စုနှင့် အင်ဒိုအေးရီးယန်းမျိုးနွယ်စု စသည့် အဓိကလူမျိုးစုနှစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ နီပေါနိုင်ငံ၏နေရာအနှံ့အပြားတွင် နီပေါလူမျိုးများ နေထိုင်ကြသည်။ နီပေါနိုင်ငံ တွင် နီပေါ(Nepali) ဘာသာစကားကို ရုံးသုံးဘာသာစကားအဖြစ် အသုံးပြုသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဟိန္ဒူဘာသာ ၈၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ အစ္စလာမ်ဘာသာ ၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အခြား ဘာသာ ၆ ရာခိုင်နှုန်း နေထိုင်ကြသည်။

၄.၂.၆ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေး

စိုက်ပျိုးရေးသည် နီပေါနိုင်ငံ၏ အဓိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ လူဦးရေ၏ ၆၅ ရာခိုင် နှုန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ နိုင်ငံ စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေများ ဖြစ်သည်။ ၄၀.၇ ရာခိုင်နှုန်းမှာ သစ်တောမြေများဖြစ်ပြီး ကျန်မြေအများစုမှာ တောင်တန်းများဖြစ်သည်။

ဟိမဝန္တာဒေသ (တောင်ပေါ်)တွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း အဓိကလုပ်ကိုင်သည်။ ဒိန်ချဉ်၊ ဒိန်ခဲနှင့် ကြက်ဥတို့ကို အဓိကထုတ်လုပ်သည်။ နီပေါနိုင်ငံ၏ တောင်ကုန်းဒေသများတွင် နွေရာသီ၌ ဆန်စပါးနှင့် ပြောင်းကိုစိုက်ပျိုးပြီး ဆောင်းရာသီ၌ ဂျုံ၊ ဘာလီ၊ မုန်ညင်းနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ကို စိုက်ပျိုးသည်။ သီးနှံအထွက်နှုန်းအကောင်းဆုံးသောဒေသမှာ တာရိုင်းမြေခိမ့်ဒေသဖြစ်သည်။ ဆန်စပါး၊ ဂျုံ၊ ဘာလီ၊ ဆီထွက်သီးနှံ၊ ဂုန်လျှော်၊ ဆေးရွက်ကြီးတို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးသည်။ အခြားစိုက်ပျိုးသောသီးနှံများမှာ အာလူး၊ ကြံ၊ ပြောင်း၊ ပန်းသီး၊ သစ်တော်သီး၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ဆလတ်ရွက်နှင့်မက်မွန်သီးတို့ ဖြစ်ကြသည်။

မွေးမြူရေးသည် အရေးပါသောလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ နွားနှင့် နွားရိုင်းများကို အလယ်ပိုင်းချိုင့်ဝှမ်း ဒေသနှင့် တောင်ခြေနယ်နိမိတ်တစ်လျှောက်တွင် မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူသောတိရစ္ဆာန်များမှာ နွား၊ ကျွဲ၊ သိုး ၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ကြက်နှင့် ဘဲ တို့ဖြစ်ကြသည်။

၄.၂.၇ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး

နီပေါနိုင်ငံသည် တောင်ကုန်း၊ တောင်တန်းထူထပ်သောကြောင့် မီးရထားလမ်းများနှင့် ကားလမ်းများ အနည်းငယ်သာရှိသည်။ ဂျနက်ပါ (Janakpur) နှင့် ဂျေနဂါ (Jaynagar)ကို ရထားလမ်း ဆက်သွယ်ထားသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် နီပေါနိုင်ငံ၏တောင်ဘက်ဒေသများသို့ မြို့တော်ခတ္တမန္တူမှ အဝေးပြေးလမ်းများနှင့် ဆက်သွယ်ထားသည်။ နိုင်ငံ၏ အဓိကမြို့ကြီးများနှင့် မြို့တော်ကို ပြည်တွင်း လေကြောင်းလမ်းများနှင့်ဆက်သွယ်ထားသည်။ မြို့တော် ခတ္တမန္တူမှ ကာလကတ္တာ၊ ပတ်တနား၊

နယူးဒေလီ၊ ဘန်ကောက်၊ စင်ကာပူ၊ ရန်ကုန်နှင့် ဒါကာမြို့တို့ကို နိုင်ငံတကာလေကြောင်းလိုင်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသည်။

၄.၂.၈ ခရီးသွားလုပ်ငန်း

နီပေါနိုင်ငံသည် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ ထူးခြားမှုရှိခြင်း၊ ရာသီဥတု ကွဲပြားခြားနားခြင်း၊ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး ဟိမဝန္တာတောင်စဉ်တောင်တန်းများရှိခြင်း၊ ရေအိုင်များ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ကြွယ်ဝခြင်း၊ ထူးခြားသည့် သဘာဝရှုမျှော်ခင်းများ ရှိခြင်း၊ ဘာသာရေးနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များရှိခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားတို့၏ ထူးခြားသည့် ဓလေ့ထုံးစံများရှိခြင်းတို့ကြောင့် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးထွန်းကားသည်။

သဘာဝတောတွင်း ခရီးသွားခြင်း (wildness tourism) နှင့် စွန့်စားမှုခရီးသွားလုပ်ငန်းများ (adventure activities) တွင် တောင်တက်ခြင်း (mountain climbing)၊ ခြေလျင်တောင်တက်ခရီးကြမ်းသွားခြင်း (Trekking)၊ ငှက်ကြည့်ခြင်း (bird watching)၊ အပျော်ဖောင်စီးခြင်း (rafting)၊ မီးပုံးပျံစီး၍ ခတ္တမန္တုချိုင့်ဝှမ်းနှင့် ဟိမဝန္တာတောင်တန်းရှုခင်းများကို အပေါ်စီးမှုကြည့်ခြင်း (hot air ballooning)၊ အမြင့်မှ ကြိုးဖြင့်ခုန်ချခြင်း (bungee jumping)၊ လေဟုန်စီး၍ရှုခင်းကြည့်ခြင်း (paragliding)၊ တစ်ဦးစီး လေယာဉ်ငယ်ဖြင့် ခရီးသွားခြင်း (ultra light aircraft)၊ တောင်တက်စက်ဘီးစီးခြင်း (Mountain biking)၊ ထူထပ်သောတောတွင်းဥယျာဉ်ခရီးသွားခြင်း (jungle safari)၊ ကျောက်ဆောင်တက်ခြင်း (rock climbing) ကဲ့သို့သော ခရီးသွားခြင်းများ ပါဝင်သည်။ အရှေ့ဘက်ရှိ ကန်ချန်ဂျန်ဂါ ထိန်းသိမ်းရေးဧရိယာ (Kanchenjunga Conservation Area) နှင့် အီလမ် (Illam) မှ အနောက်ဘက်ရှိ ချပတဒ် (Khaptad) နှင့် ဆူကလာဖန်တာအမျိုးသားဥယျာဉ် (Shuklaphanta National Park) အထိ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ သဘာဝအလှတရားများကိုစူးစမ်းရန် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားများအတွက် တောင်တက်လမ်းကြောင်းနှင့် ခရီးသွားနေရာများ မြောက်မြားစွာရှိသည်။

ဘာသာရေးအရ အရေးပါသောနေရာမှာ ခတ္တမန္တုမှ ကီလိုမီတာ ၂၅၀ အကွာတွင်ရှိသော လုမ္ဗီနီ (Lumbini) ဖြစ်သည်။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား မွေးဖွားရာနေရာဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ်များရှိသည့်နေရာအဖြစ်လည်း ကျော်ကြားသည်။

အဓိကအချက်များ

- ❖ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် နီပေါနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းလူဦးရေမှာ ၂၉ သန်းကျော်ရှိပြီး မြို့ပြလူဦးရေမှာ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်။
- ❖ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်အများဆုံးဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် အခြားဘာသာဝင်များလည်း ရှိသည်။
- ❖ စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေများဖြစ်ပြီး သီးနှံထွက်အကောင်းဆုံးဒေသမှာ တာရိုင်းမြေခန့်ဒေသဖြစ်သည်။
- ❖ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံများမှာ ဆန်စပါး၊ ဂျုံ၊ ဘာလီ၊ ဆီထွက်သီးနှံ၊ ဂုန်လျှော်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးတို့ဖြစ်သည်။
- ❖ နွားနှင့် နွားရိုင်းများကို အလယ်ပိုင်းချိုင့်ဝှမ်းဒေသနှင့် တောင်ခြေနယ်နိမိတ်တစ်လျှောက်တွင် မွေးမြူကြသည်။
- ❖ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် ရာသီဥတုကွဲပြားခြင်းကြောင့် သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးပြီး တောတွင်းခရီးသွားခြင်းနှင့် စွန့်စားမှုခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ပါဝင်သည်။
- ❖ ဧဝရက်တောင်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမြင့်ဆုံးတောင်ဖြစ်ပြီး တောင်တက်ရန်ကျော်ကြားသော နေရာဖြစ်သည်။

လေ့ကျင့်ရန်မေးခွန်းများ

- (၁) နီပေါနိုင်ငံတွင်နေထိုင်သော လူမျိုးစုများကို ဖော်ပြပါ။
- (၂) နီပေါနိုင်ငံတောင်ကုန်းဒေသရှိ ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးသောသီးနှံများကို ဖော်ပြပါ။
- (၃) ဟိမဝန္တာဒေသရှိ လယ်သမားများသည် မည်သည့်လုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သနည်း။
- (၄) နီပေါနိုင်ငံတွင် အဓိကမြို့ကြီးများနှင့် မြို့တော်ကို မည်သည့်ဆက်သွယ်ရေးလမ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသနည်း။
- (၅) နီပေါနိုင်ငံရှိ သဘာဝတောတွင်းခရီးသွားခြင်းနှင့် စွန့်စားမှုခရီးသွားလုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြပါ။
- (၆) နီပေါနိုင်ငံရှိ ထိန်းသိမ်းရေးဧရိယာနှင့် အမျိုးသားဥယျာဉ်များကို ဖော်ပြပါ။
- (၇) နီပေါနိုင်ငံတွင် ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များရှိသည့်ဒေသကို ဖော်ပြပါ။
- (၈) နီပေါနိုင်ငံရှိ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းကြောင့် နိုင်ငံအတွက်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည့် ကောင်းကျိုးနှင့်ဆိုးကျိုးများကို ဖော်ပြပါ။